

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINECA.

Prettiulu abonamentului:	Prettiulu insertiuniloru:	Correspondintiele sè se adreseze la Redac-tiunea dela
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	„BISERIC'A si SCÓL'A“
„ „ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „		Er banii de prenumeratiune la
Pentru Romani'a si strainatate pe an 14 franci		TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.
„ „ „ „ „ j. a. 7 franci		

Douedieci de ani din viéti'a nóstra bisericésca.

Mercuri'a trecuta in 12/24 Decemvre a. c. s'au implinitu dóne decenie de cand prin grati'a Maiestàtii Sale, augustului nostru suveranu s'a decretatu renfientiarea Metropoliei nóstre romane greco-orientale.

Este insemnata acésta di, pentruca cu dens'a, se incepe o era si viéti'a nóua in biseric'a nóstra.

Vechi'a Metropolie a romaniloru din Transilvani'a si Ungari'a se reactivéza, si prin acésta reactivare se incepe o nóua era de desvoltare.

Dela 12/24 Decemvre 1864 s'au intemplat multe lucruri, si s'au urmatu multe evenimente.

La anulu 1865 s'au infientiatu a trei'a dieces'a romana a Caransebesiului, si s'a instituitu de Episcopu Pré Santi'a Sa, parintele Ioan Popasu, acelu barbatu distinsu alu clerului romanu, carele, dupace cá protopresviteru alu Brasiovului prin zelulu si staruintiele sale facù din numitulu orasiu prin infientiarea gimnasiului romanu ortodocsu unu adeveratu foculariu de cultura nationala — fù tramisu de provedintia ca se-si continue activitatea sa pre terenulu culturai bisericesci si nationale, cá unu demnu lucratoriu in vii'a Domnului in nou'a diecesa romana.

Cele ce s'au petrecutu de atunci incóce in acésta diecesa ne suntu próspele in memoria. Nu avemu deci trebuintia a-le amintí aici. Ne marginimu numai a constată faptul, ca prin infientiarea acestei diecese, poporulu si clerulu romanu, apartienetoru la jurisdictiunea ei, atât de greu cercatu in decursulu veacuriloru trecute — a intratu in o nóua fasa; si daca privimu la rezultatele obtienute, credemu, ca intre impregiuràrile, in cari s'au facutu cele ce s'au facutu in acésta diecesa, ele suntu deplin satisfacátorie.

* * *

La anulu 1868 prin articulu IX de lege

s'a recunoscutu, si s'a inarticulatu prin lege renfientiarea vechiei metropolii romane.

In acelasi anu s'a intrunitu primulu congresu constituantu, in carele clerulu si poporulu ortodocsu din provinci'a metropolitana si-a creatu pre bas'a institutiuniloru canonice primitive o lege fundamentala, ér dupace acésta lege prin préinalt'a resolutiune din 28 Maiu 1869 — a obtienutu sanctiunea — cu anulu 1870 a inceputu a-se pune in activitate; si astfeliu biseric'a nóstra de aci inainte este chiemata a-si ingriji insasi destinele sale prin organele, ce o constituiescu.

* * *

Daca ne vomu revocá in memoria starea psihica, in carea se gasea in acei ani, vecinicu memorabili in viéti'a nóstra bisericésca, clerulu si poporulu din provinci'a metropolitana; si daca vomu asemená acea stare de atunci cu starea de astadi, vomu aflá fara indoieála o mare schimbare.

Erau multe si mari ilusiunile nóstre pre atunci. Multe sperantie erau legate de nou'a viéti'a bisericésca-constitucionala.

Astadi inse se pare, ca multi dintre noi au perdutu o parte din acele ilusiuni, au perdutu din sperantiile de odinióra. Lumea, se pare, ca a inceputu a fi mai rece facia de cele ce se petrecu in biseric'a.

Ori este indreptatita, ori nu, acésta recéla, — ea este unu faptu, si in urmare detorintia avemu a-ne ocupá de dens'a.

Daca ne vomu uitá bine la unu omu, carele fia cu, seau fara de vin'a sa multa vreme n'a potutu lucrá nimicu pentru a-si eluptá o stare si sórte mai buna; si-lu vomu urmarí cu atentiunea nóstra in momentul, cand elu a devenitu liberu si stepanu preste sene, vomu aflá la densulu unu feliu de doru nesatiosu de a-se desvoltá cât mai repede si a inaintá asia dicend intr'o singura di.

In acelasi timpu vomu mai aflá apoi la densulu unu feliu de impacientia, carea nu-i concede de a lasá, ca lucrurile se-si urmeze unu stadiu normalu si naturalu de desvoltare. Voiesce se-le faca tóte de odata, si precum se intempla adese ori, daca nu-i succedu lucrurile asia, precum le doresce, se sucesce, se invertesce, se necajesce, si prin acést'a si-ingreniéza totu mai multu positiunea. In foculu, de care este cuprinsu omulu, carele se gasesce in o astfelu de situatiune, usior se intempla, ca nu este destulu de calmu la lucru, seau dóra nu este destulu de precautu — seau dóra pune pré mare pondu pre lucruri, cari nu merita in fapta important'ia, ce li-se da, — si in acelasi timpu aréta apoi pré putien interesu facia de lucruri, dela cari — intre impregiurári — póte se depinda totulu.

* * *

In o astfelu de stare, se pare, ca ne-am gasitu si noi de multe ori in viéti'a bisericésca dela anulu 1870 incóce.

Am vediutu, si am desvoltatu cu totii de atunci incóce multu zelu si multa bunavointia. De multe ori inse, ni-se pare, ca acestu zelu si acésta bunavointia s'a consumatu in lucruri de a dóu'a mana. Astfelu s'a potutu usioru intemplá, ca in casuri cand ne-am gasitu facia de cestiuni mari, cari acceptau dela noi o buna solutiune, ne-am aflatu obositi, si lipsiti de acele arme, cari erau atât de ascutite in cestiuni de importantia mai mica.

Ne adunámu in sínóde si congrese dela 1870 incóce; si cronicariulu, care a insemnatu cu ingrijire cele ce s'au petrecutu aici, — ne spune, ca nu arare ori membrii acestoru insemnate corporatiuni au petrecutu pré multu timpu cu cestiuni de constituire, de verificári si preste totu de forma. Cand a venitu inse vorb'a, cá se-se dea o buna solutiune cestiuniloru mai mari, ce se tractau, adesea ne-am gasitu cuprinsi de unu feliu de oboséla, impreunata si cu o bunisióra dosa de impacientia. Astfelu s'a intemplatu adesea, ca cestiuni mari s'au decisu, precum se dice, cá se fia decise, seau dóra ceea ce este mai indatinatu, s'au concrediutu esecutivei, acelui organu, carele le adusesse pre tapetu, si carele venise la noi se ne céra sfatulu in meritu.

* * *

In atari conditiuni, este pré naturalu, ca lucrurile nu potú luá directiunea cea buna si cea mai corespundietória scopului, si rezultatele nu potú fi spornice. Lips'a de sporiu face apoi pre omu se pérda din ilusiuni si sperantie; ér multe ilusiuni si sperantie perdute ne strepunu in o stare de amortiéla si apatia.

Unu astfelu de stadiu este fórté periculosu pentru oricare societate. De aceea cand elu incepe a-se apropiá, cand adeca omulu perde din ilusiuni, detoriu este a-si aduce aminte de densulu, ca se-lu póta preveni din vreme.

Este unu faptu afara de orice indoiéla, ca noi in bisericá am perdutu multe ilusiuni. Le-am perdutu de buna seama din motivulu, ca lucrurile nu s'au desvoltatu asia, precum am a-sceptatu.

Sau realizatu multe dela 1870 incóce in bisericá, dar adeveru este pre de alta parte, ca si mai multe au remasu nerealisate, precum si ca daca nu ne-ar fi lipsitu ceea ce ne-a lipsitu, si daca am fi avutu o alta tienuta, s'ar fi potutu realisá dóra de trei ori mai multu. Intrebarea este acum, ca pentru ce nu s'au realizatu tóte, câte le-am acceptatu?

Legea fundamentala, pre bas'a si in cadrulu carei'a ne-am misicatu, si am lucratu este fara indoiéla buna, si intre impregiurárele, in cari ne gasimu dóra cea mai buna. Legea, cá atare nu pórtá si nu póte purtá vin'a. Acést'a trebue se o cautámu deci aiurea.

* * *

Causele, cari au facutu se perdemu din ilusiuni, si pre cari detori suntem a-le delaturá, daca voimu, cá lucrurile se-se intórca spre mai bine, sunt dupa cele ce s'au potutu si se potú observá in istori'a timpului, de carele vorbimu, urmatórele:

Mai antaiu si mai antaiu s'a potutu observá, ca pre cât de mare este pondulu, ce se pune la noi pre autonomi'a bisericésca, cand vorbimu de dens'a, pre atât s'a potutu vedé si constatá, ca venindu lucrulu la fapte, nu totdeun'a amu semtitu facia de acésta autonomia aceea, ce amu disu despre dens'a. Adeseori s'a intemplatu, ca ochii multoru barbati de ai nostri au fost atientiti pre alte terene, supuse fluctuatiuniloru dilnice, si puterile loru in astfelu de conditiuni s'au substrasu dela bisericá. Apoi s'a mai formatu chiar si unu curentu, dupa noi fórté periculosu, si anume: unii barbati de ai nostri, credu, ca biseric'a are numai intru atât'a ratiune de a fi, incát mai servesce si altui scopu. Astfelu puterile nu s'au concentratu, si nu s'au potutu concentrá in bisericá, si resultatulu a fost, ca aici am perdutu din ilusiuni, ér pre alte terene s'a intemplatu chiar, de am trecutú dóra din reu in mai reu.

A dóu'a cauza este apoi impregiurarea, ca la multi ómeni de ai nostri si apoi chiar si in presa s'au intemplatú lucruri, cari tradéza o lipsa de incredere, o lipsa de stima facia de bisericá si facia de servitorii ei. La noi s'a intemplatú,

si se intempla fôrte adesea ceea ce nu se vede, si nu se mai pôte vedé la nici o alta natiune si confesiune. Unii din barbatii inteligenti mireni la diferitele ocaziuni, pareca nu se semtu bine, daca nu potu, se nu dea câte o lovitura preotimei si chiar prelatiloru bisericeii. Prin unele jurnale de ale nôstre s'au potutu ceti de multe ori atâtea atacuri si chiar insulte personali la adres'a preotimei si prelatiloru bisericeii, cum nu s'au vediutu si nu se vedu la nici o alta confesiune din patria.

Nu avem nimicu in contra, ba dorimu, ca cele ce se petrecu in biserica sè-se supuna criticeii, fia ea si cea mai severa. In acelasi timp inse o astfelu de critica, pretindemu, se fia obiectiva, daca cei ce o facu, dorescu, se fia de vre o valóre. Acést'a credemu noi, ca ar trebui se o scie toti cei ce critica, daca nu cumva credu, ca in aceea sta progresulu a incarcá cu insulte si atacuri personali pre preotime si pre prelati, — atacuri dóra fara parchia in literatur'a altoru popóre.

Imprejurárele amintite au produsu multime de disordini in o parte din elementele, cari constituiescu biserica; si rezultatulu a fost, cá lucrurile n'au mersu, si n'au potutu merge asia, precum am doritu, si precum le-am acceptatu sè-se desvólte.

* * *

Daca dara voimu, ca lucrurile sè-se schimbe spre mai bine, atunci neaperatu de trebuintia este, cá se schimbámu si noi ceea ce am potutu vedé, ca nu ne conduce la alt'a, decât a perde din ilusiuni pre acelu terenu, despre carele ne-am potutu degia convinge, ca este uniculu terenu, pre carele putem pasi inainte cu pasi siguri.

* * *

Cand a facutu cinev'a esperienti'a, ca unu lucru, o deprindere a sa nu este buna, atunci daca semte, si voiesce binele, nu intrelasa a schimbá acele deprinderi cu altele, cari lu-potu conduce la scopulu, ce-lu urmaresce.

Acestea ne-am semtitu detori a-le pune in vederea publiculu acum, cand s'au implinitu 20 de ani dela altissim'a resolutiune, prin carea s'a decretatu renfientiarea vechei nôstre metropolii romane.

Astadi nu ne multiamesce starea, in carea ne gasimu. Cu atât mai putienu ne ar multiem o astfelu de stare dupa 10, seau 20 de ani de aci inainte, de ce se ne si ferésca Ddiu.

Dar cá se nu ni-se intemple acést'a, avemu detorintia pre bas'a esperientiiloru din trecutu a schimbá aceea, ce am vediutu, ca nu este bine, si a face aceea, ce ne pôte conduce la scopulu ce-lu urmárimu toti.

Acestu scopu lu-vomu ajunge de siguru, daca ne vomu concentrá in biserica puterile, de cari dispunemu, si daca vomu lasá din acele manieri, cari ne instreinéza atât de multu unii de altii, si le vomu inlocuí cu o tienuta, carea se ne concentreze totu mai multu in servitiulu bisericeii si prin trens'a in servitiulu poporulu nostru.

Inim'a si desvoltarea ei.

(Continuare).

Desvoltarea inimei e bas'a educatiunei.

Cum trebuie se fie inim'a, eluce chiar si din intielesulu euentulu „inimosu,” folositu in viéti'a de tôte dilele. Omu inimosu lu-numimu — pré bine — pre acel'a, care posiede simtieminte curate, voióse. Prin acést'a esprimámu, cá intre imprejurári normale si inim'a trebuie se fie curata si voiósa. Daca totusi adese-ori, potemu dice in cele mai multe casuri, aflámu, cá inim'a e morósa, acést'a nu o potemu atribuí decât numai educatiunei gresite.

Se vedemu dara, cum trebuie se educámu inim'a, si in specialu simtiemintele, motiunile si patimele !

* * *

Surisulu dulce si nevinovatu alu infantelului e semnulu primu alu simtiemintelor, dupace numai de cât se infaciosiéza simtiemintele sensuali, apoi celelalte. De aici urméza, cá educatiunea loru trebuie se o incepemu in cea mai frageda etate a prunculului.

Au fostu pedagogi, cari nu numai cá nu au desvoltatu, nu au educatu simtiemintele, ci chiaru din contra s'au nisuitu a-le apesá, a le nimici.

Inse óre nu amu pecatuf, daca amu presu-pune cá Creatoriulu ar fi plantatu in inimele nôstre ceva superfluu, ba chiaru contrariu scopulu nostru.

Se nu nimicimu simtiemintele, dar apoi se nu lasámu nici aceea ca se devina predominátorie, si preste totu se impedecámu degeneráriile loru. Acést'a este prim'a regula in educarea simtiemintelor.

A dóu'a regula este, cá simtiemintele numai prin simtieminte se potu escitá, prin urmare totdeun'a educatoriulu trebuie se premérge cu esemplu bunu. Si vis me flere, dolendum est primum ipsi tibi, — dice Horatiu.

A trei'a regula este, se fimu cu considerare la individualite si la secsu.

Peste totu apoi se observámu si aici regulele generali ale pedagogiei. Se nu fimu monotoni, se tienemu gradnatiunea si se grijimu de consonanti'a pedagogica.

Incát pentru educarea speciala a simtiemintelor, observámu urmatóriele.

Educarea simțimintelor sensuali o facem prin aceea, dacă ni-ascuțim, eșercităm simțurile, înse numai cu mesura.

Cu privire la educațiunea simțimintelor intelectuali sunt mulți, cari dicu că acést'a presupune o calificatiune mai nalta intelectuală, și asiá nici că se potu eșcítá într'unu pruncu înca necoptu. Acést'a este o presupunere gresită. Prunculu trebuie se invetie voiosu, înse cum se aiba voia la invetiatura, dacă cunoscintiele i-le comunicăm în modu secu, monotonu, mechanicu, pôte chiaru fortiatu?!...

E adevèru, că cunoscintiele intelectuali ale unui pruncu sunt multu mai întunecate, nechiare ca ale unui teneru desceptu, ori ale unui barbatu maturu, dar' tocmai la aceea tientesce educațiunea, se le curatiésca.

Între simțimintele intelectuali avem se punem mare pondu pe desvoltarea *credintiei*, nu numai pentru aceea, că fara credintia nu esista sciintia adevèrata, dar' și pentru aceea, că credintia fòrte usioru pôte degenerá în superstitiune, și superstitiunea înca e unu blastemu asupra omenei, tocmai ca necredintia.

În educațiunea simțimintelor morale trebuie se luàm de cinosura totdeun'a nescari maxime morale, potemu dice, unu idealu moralu. E lucru firescu, că idealulu acést'a nu-lu vomu poté ajunge, nu-lu vomu poté realisá tocmai din caus'a, că e idealu, înse destula placere, destula fericire aflàm în lupt'a, care o luptàm ca se ne apropiàm totu mai tare de elu.

(Va urmá.)

Krates.

Proiectu de lege

pentru întretinerea clerului și bisericilor din comunele urbane și rurale ce se întretien de comune, în totu cuprinsulu României.

CAPITOLUL I

Despre parochii și clerulu bisericesc din comunele urbane și rurale.

Art. 1. Parochie sèu enorie se numesce, în comunele urbane sèu rurale, colectivitatea poporenilor, cari apartien unei biserici în privirea cultulu religiosu.

Art. 2. O parochie trebuie se cuprinda celu puțin 200 familii contribuabile stabilu.

Art. 3. Bisericile din comunele urbane sèu rurale sunt, sèu comunale, sèu particulare, sèu întretinute de Statu.

Bisericile comunale sunt acele care se întretien de parochieni.

Bisericile particulare sunt acele ctitoresci sèu cu epitropi deosebiti, care se întretien și se administreză după asiediemintele lor speciale de catra ctitori sèu reprezentantii lor.

Bisericile întretinute de Statu sunt sub regulile speciale hotèrte prin legi și regulamente.

Art. 4. Fie-care biserică va avè unu parochu și clericii trebuitori pentru serviciile bisericesci.

Clericii trebuitori pe langa parochu sunt: în comunele urbane, doi cantareți și unu paracliseira.

La comunale rurale: doi cantareți.

Bisericile care voru avè mijloce îndestulátore, fie prin poporeni parochiei, fie prin ctitori sèu epitropi, pentru întretinerea unui alu doilea preotu, a unui diaconu sèu a mai multor servitori bisericesci, voru putea statornici unu asemenea serviciu cu încuviintiarea episcopulu eparchiotu.

Art. 5. Dacă într'o parochie de 200 familii ar fi dónè sèu mai multe biserici, un'a din ele și anume cea centrală, mai bună și cu mai multe mijloce de întretinere va fi declarata de biserică parochială.

Cele-lalte biserici vor fi deseversite pe renda de personalulu bisericei parochiale, înlesnindu poporeni mijlocele de transportu, de voru fi îndepartate un'a de alt'a.

Art. 6. Ori-ce biserică care nu vá avea minimum mijlocele de întretinere, prevèdute prin lege de fatia se va închide din ordinulu episcopulu eparchiotu.

Art. 7. Nu este permis în viitoriu a se cladi biserici noi în localitátile unde esista biserici, de cât numai atunci când ctitorii sèu poporanii bisericei celei noi voru asigurá, după tóte formele legale și pentru perpetuitate, venitul minimum prevèditu prin present'a lege pentru întretinerea bisericei și a cultulu religiosu.

Voi'a necesaria pentru cladierea bisericei celei noi se va dá de episcopulu archiotu, prin protoereulu localu, după cererea consiliulu comunulu alu localitatiei, aprobată de consiliulu permanentu alu județulu; cercetandu-se tóte impregiurările și recomendandu-se cererea de protoereulu localu.

Art. 8. Episcopii eparchioti, în întielegere cu consiliile permanente de județie și cu autoritátile comunale, voru prevèdea în terminu de unu anu de dile, dela promulgarea legii de fatia, regularea și stabilirea parochielor în modulu stabilitu mai susu. La acésta regulare se va alege comun'a parochială de resiedintia precum și biseric'a parochială, se voru desemná catunele și bisericile ce sunt legate de densele.

În localitátile unde, din caus'a distanțielor și a rarimei populațiunei ar fi pré greu a-se formá parochie de unu numeru de 200 de contribuabili, parochia se va putea compune și din unu numeru mai micu de contribuabili.

În acestu casu, comun'a remane obligata a prevèdea în bugetulu seu cheltuelile prevèdute pentru parochie de 200 familii.

Art. 9. Nu este permis a se chirotoni preoti pentru comunele urbane sèu rurale, decât pentru parochie regulate pe bazele de mai susu, și numai în casu când acele parochii ar remanea vacante și vacanti'a s'ar constatá prin declarati'a consiliulu comunulu, a epitropiloru sèu a ctitoriloru, adresata protoereulu de județiu.

Numirea de parochi sèu alti clerici se face de episcopi, după propunerea epitropiloru sèu ctitoriloru, adresata protoereulu județulu.

Art. 10. Datoriile preotiloru parochiali și ale celor-lalti servitori bisericesci pentru esact'a și conșciintios'a implinire a serviciulu bisericescu și religiosu în parochii, se voru regulamentá de catra santulu Sinodu.

CAPITOLULU II.

Despre intretinerea bisericiloru si clerului in comunele urbane si rurale.

Art. 11. Poporani comunelor urbane si rurale suntu datori a ingriji de biseric'a seu bisericile la care apartienu.

Ei suntu datori a plati pe preoti si servitorii bisericiloru loru si a procurá mijlócele necesarie pentru cheltuelile anuale cultului, cât si pentru celelalte cheltueli cari cu timpul ar deveni necesarie seu pentru cladiri seu pentru obiectele cultului religiosu.

Se escepta din acésta regula bisericile comunale atât urbane cât si rurale, ale caroru intretinere este prevediuta prin bugetulu Statului precum si acele ctitoresci particulare care se administréza dupa legile si asiediamintele loru speciale.

Art. 12. Pentru intretinerea anuala a fie-carei biserici parohiale din comunele urbane se va inserie anuala si obligatoriu in bugetulu comunei sum'a de 2,400 lei noi. Din acést'a suma se va plati parochului 1,000 lei, canteretiului I-iu 500 lei, cantaretiului alu 2-lea 400 lei, paracliseriului 200 lei; ér 300 lei se voru intrebuintá pentru cheltuelile bisericeii, precum: luminari, unt-de lemn, vinu, prescuri, carti, vesminte, mici reparatiuni.

Art. 13. Pentru intretinerea fie-carei biserici parohiale din comunele rurale se va inserie anume si obligatoriu in bugetulu comunulu sum'a de 1200 lei. Din acésta suma 600 lei se voru dá parochului, 400 lei se voru impartí la doi cantareti; ér restulu de 200 lei se va intrebuintá la bun'a intretinere a bisericeii parohiale, precum s'a aretatu in articolulu precedentu.

Art. 14. La bisericile comunale fie urbane, fie rurale, care voru fi avendu venituri proprii in acarete seu alte dotatiuni, se va prevedea in bugetele comunale numai neajunsulu pana la implinirea sumelor aretate in art. 12 si 13.

Art. 15. Resursele pentru intretinerea bisericiloru si a clerului parochialu suntu in prim'a ordine contributiunile parochieniloru, contributiuni deosebite de celelalte dari comunale. Aceste se dau de particulari in schimbulu tuturor servitioloru bisericesci.

Art. 16. Contributiunile parochieniloru in parochie urbane se ficséza la maximum 12 lei anuala; in comunele rurale contributiunea anuala de fie-care capu de familie va fi de 3 lei maximum; ér neajunsulu pana la sum'a hotaríta pentru intretinerea bisericeii, conformu art. 12 si 13, se va inserie obligatoriu in bugetulu comunulu.

Art. 17. In casu cand bisericile ar avea venituri proprii, seu cand parochie fiend mai mari de 200 contribuabili, ar remané unu escedentu anuala peste sum'a inscrisa in bugetulu comunulu, conformu articolulu de mai susu, acela escedentu se va vers'a de epitropii bisericeii, prin primariele locale, la cas'a de depuneri si consemnatiuni, spre a formá unu fondu alu bisericii. Aceste fonduri voru servi numai la reparatiuni radicale seu reconstruatiuni. Nu se va poté dispune de ele de cât in urm'a unei decisiuni a consiliulu comunulu, aprobatu de comitetulu permanentu.

Chitantiile casei de depuneri se voru pastrá de episcopi.

Art. 18. Contributiunile acestea, destinate a intimpin'a cheltuelile necesarie intretinerii clerului si pentru cultulu bisericescu, se voru percepe odata cu perceperea dailoru comunale, prin agentii fiscalu,

in proportiuni mici, calculate pe luna si fara vre-o reducere óre-care. Bani adunati din aceste contributiuni se voru depune deosebitu si da in primirea primariloru respectivi, cari la rendulu loru, fara intarziere, i-voru trimite epitropiei bisericeii parohiale, sub luare de adeverintia de primirea loru.

Art. 19. Pamenturile de chrana, destinate prin legea rurala in profitulu bisericiloru din comunele rurale si care se posiedu astadi de bisericici, se declara proprietate nealienabila a bisericiloru respective.

Ele se voru deosebi de cela-laltu terenu alu comunelor, si autoritátele comunale, le voru hotarnici si stelpi, pentru a nu fi resluite seu instreinate.

Pamentulu fie-carei biserici se va impartí de autoritatea comunala in cinci parti, din care trei parti se voru dá in profitulu parochului si ajutoriului seu impartindu-se intre ei in modu egal; ér dóne parti se voru impartí la cei doi cantareti.

Art. 20. La comunele rezasiesici seu mosinene, unde biseric'a nu ar avea deja pamentulu destinatu pentru intretinerea clerului, se va dá de proprietariu o portiune de pamentu cultivabilu, egala cu cea stabilita de legea rurala, in profitulu bisericiloru.

Se lasa acelor comunu facultatea de a plati in bani epitropiei bisericeii o suma analoga cu plat'a arendarei aceleii portiuni de pamentu, cu care bani epitropia se póta luá in arenda o portie de pamentu cultivabilu pentru clerulu bisericescu.

In acestu casu, acésta plata face parte din contributiunile datorite de parochieni.

Art. 21. Clericii (preotii, diaconii, cantareti si paracliserii) suntu scutiti de serviciulu gardei si de stréja, precum si de servitiile militare.

Clericii suntu scutiti de darea fonciara pentru casele loru de locuinta personala si pentru pamenturile de hrana, acordate loru prin legea de fatia. Asemenea ei suntu scutiti de contributiunea personala.

Art. 22. Preotii din comunele rurale au dreptulu a cumperá, pe teritoriulu comunei respective, locuri de casa si de hrana din locurile ce ar deveni disponibile, pentru locuinta si intretinerea familielor loru, la casu cand ei n'ar mai putea servi ca preoti.

Daca in cuprinsulu comunei nu s'ar gasi locuri libere atunci ei voru avé dreptu a-si cumpar'a asemenea locuri pe mosiele Statului ca si alti locuitori, cari au, dupa lege, dreptulu de impropietariu pe mosiele Statului, prin cumperare de loturi de pamentu.

In totutu casulu, cumperarea de loturi prin comune de catra preoti se nu se intinda mai multu de cât este permisulu unui locuitoriu fruntasiu.

Art. 23. Bisericile potu primi, conformu codiculu civile, dotatiuni seu donatiuni de la crestini pi-osi, cari ar voi se le ajute cu mijlócele loru proprii, pentru prosperarea bisericeii dupa datin'a stramosiesca.

CAPITOLULU III.

Despre epitropiele bisericiloru comunale.

Art. 24. Administrarea fie-carei biserici este incredintiata unei epitropii.

Art. 25. Epitropiele aceste se sompnau:

1) La bisericile parohiale:

a) Din parochulu bisericeii ca presiedinte.

b) Din doi membri dintre parochieni cei mai impusi si mai de incredere, unulu alesu de parochieni, altulu numitu de episcopulu eparchiotu.

Unulu dintre cantareti va portá indatorirea de scrietoriu alu epitropiei, care va avea cancelari'a sa deosebita.

II) La bisericile ctitoresci particulare, din ctitori, in conformitate cu asiediemintele loru basate pe acte séu pe datini.

III) La bisericile Statului, de ministrulu culteloru séu reprezentantele seu.

Art. 26. Epistropii, la bisericile parochiale, a-fara de preotu, se recunosc in acésta calitate pe timpu de 5 ani. Dupa espirarea acestui terminu, ei se inlocuescu cu altii. Ei potu fi realesi.

Art. 27. Epitropiele parochiale administreza avutulu bisericeloru comunale, primescu contributiunile parochieniloru de la primari, platescu salariiele clerului, ingrijescu de buna intretinere a bisericeloru din mijlocele ce le voru avea la dispositiune, facu bugetele anuale ale bisericeloru si le supunu primarielor spre aprobare, dau socotelile anuale primarielor despre bun'a intrebuintiare a avutului bisericescu.

Fie-care epitropie va avea o condica, formulata de primari'a locala, in care va trece tóte veniturile bisericiei precum si cheltuelile. Ea va servi spre justificare la darea socoteleloru la primarie.

Art. 28. Acaretele si alte proprietáti ale bisericeloru parochiale, cari se dau in arenda, se voru arenda de epitropie la primari'a comunei, conformu legiloru, in presentia unui delegatu alu consiliului comunalu si cu rezerv'a aprobarei consiliulu.

dupa „Revist'a Teologica.“

D i v e r s e.

* **Bibliografia.** A esitu de sub tipariu, si se afla de vendiare cu pretiulu de 80 cr. in tipografi'a archidiecezana din Sibiu: Protocolulu congresului nationalu bisericescu ordinariu alu metropoliei romaniloru greco-orientali din Ungari'a si Transilvani'a, intrunita in Sibiu la 1/13 Octomvre 1881.

* **Chirotesia.** Parintele Petru Suciú s'a chirotesitu intru protopresviteru pentru tractulu Belului Joi in 13/25 Decemvre a. c. prin Pré Santi'a Sa, parintele Episcopu diecesanu Ioanu Metianu. Felicitámu pre noulu parinte protopresviteru, si dorimu, ca Ddién se-lu tiens, si se póta pastorí multi ani turm'a incredintiata pastorirei sale.

* **Societatea culturala romana din Aradu „Progresulu“** si in anulu viitoriu va arangia *unu balu publicu* in sal'a dela „Crucea alba“ din Aradu, si anume in 29. Ianuariu (10. Februariu) 1885. — Pretiulu intrarii ca in anulu trecutú si pentru membrii societáti éra si numai pe jumetate. Ca de patrón'a balului este rogata dn'a *Vuta*, care avú bunavointi'a a primi alegerea si a promite totu spriginulu seu pentru reusit'a balului. Invitarile se voru speduí dilele aceste.

* **Convocare.** Membrii Societáti culturale romane „Progresulu“ sunt invitati a se intruni in adunare generala in 26. Decemvre 1884. (7. Ian. 1885.) inainte de amédi la 11 óre, in scól'a romana centrala din Aradu, pentru desbaterea continuativa a modificariloru in statute, impuse de inaltulu ministeriu alu interneloru. Aradu, in 12/24. Decemvre 1884.

Emericu V. Stanescu,
ca' preside interimalu.

* **Socóta si multiemita publica.** Din incidentulu renovarei s. biserici romane gr. or. din Aradu, subscrisulu presiedinte alu comitetului parochialu in contielegere cu comisiunea esmisa de acelu comitetu si insarcinata cu intreprinderea renovarei si a varuirei, au scrisu 10 colete pentru contribuiri benevole de la credintiosii nostri spre scopulu amintitu. Distribuindu-se acele colecte pentru incasare, s'au administratu si incursu la epitropi'a parochiala, respective: la manile epitropului manipulante: Demetriu Iorgoviciu in numerariu urmatórele contributiuni, anume:

Din list'a II-a concrediuta dlui Georgiu Florescu, au incursu 43 fl. contribuiti de la domni:

Georgiu Florescu colectante 10 fl. Emili'a Florescu 5 fl. Iulc'a Florescu 5 fl. Mirciti'a Florescu 5 fl. Lil'a Molnaru 1 fl. Const. Oberenezu 5 fl. Iancu Ioanoviciu 1 fl. Ioanu Caticiu 1 fl. Georgiu Caplaru 1 fl. Guler Gyula 1 fl. Iulian'a Ceacovanu 5 fl. Clementu Lupsiaiu 1 fl. Stefanu Simonu 1 fl. Georgiu Ioanoviciu 1 fl.

Din list'a IV-a concrediuta parintelui capelanu: Gavriilu Bodea, au incursu 117 fl. 69 cr. contribuiti dela dnii: Aureliu Suciú adv. in Aradu 3 fl. fl. Lazaru Ionescu adv. 3 fl. Moise Curtutiu adv. 2 fl. Dem. Dobreu econ. 5 fl. Iov'a Colarovu 1 fl. Georgiu Caprasiu 1 fl. Iacubu Iliciú 1 fl. Nic. Truti'a 50 cr. Stef. Cisarú 50 cr. Per'a Putariciú 30 cr. G. Nig'a 50 cr. Ioanu Albutiu 20 cr. Alex'a Germanu 20 cr. Ioanu Germanu 40 cr. Ioanu Halmagianu 40 cr. Nicolau Jivoiu 50 cr. Iosifu Barn'a 1 fl. Niti'a Germanu 50 cr. Marinti'a Halmagianu 50 cr. Ioti'a Halmagianu 1 fl. Nic. Ardeleanu 60 cr. Mit'a Drecinu 50 cr. Georg. Marin'a 50 cr. Sav'a Mierl'a 50 cr. Liti'a Claiú 10 cr. Catiti'a Claiú 50 cr. Mihaiu Barna 1 fl. Barb. Mihalescu 40 cr. Ant. Ardeleanu 50 cr. Mari'a Iovanovu 50 cr. Flórea Boaru 20 cr. Stef. Langiorgiu 20 cr. Cristin'a Olténu 40 cr. Mitru Bugariu 40 cr. Vasiliu Craciunu 20 cr. Ilie Pecurariu 50 cr. Teodoru Iovanovu 50 cr. Ioanu Colarovu 50 cr. Savet'a Serandanu 50 cr. Ilie Barn'a 30 cr. Georgiu Nanu 20 cr. Gavriila Maieru 1 fl. Teodoru Germanu 20 cr. Sav'a Manutiú 30 cr. Manuila Pecurariu 20 cr. Sav'a Barn'a 1 fl. Nic'a Nedinu 20 cr. Ioanu Cismasiú 1 fl. Maxim Berzacu 20 cr. Ioanu Drecinu 40 cr. Berthi Boitoru 50 cr. Ioti'a Gaboru macelariu 50 cr. Antoniu Istvanu 50 cr. An'a Ardelénu 1 fl. Teodoru Simandanu 1 fl. Moise Budai 50 cr. Svetozar Haic'a 50 cr. Ecatarin'a Nicoloviciu 30 cr. Ioanu Ciobanu 30 cr. Cost'a Cianadanu 50 cr. Iuli'a Barn'a 30 cr. Sofi'a Mierl'a 30 cr. Catiti'a Varg'a 20 cr. Mart'a Curticianu 1 fl. Moise Palincasiu 50 cr. Ignatiu Haic'a 50 cr. Georgiu Vid'a 20 cr. Nutiu Serbu 1 fl. An'a Bot'a 40 cr. Terencz Galutz 1 fl. Nutiu Bodea 50 cr. Ioanu Curticianu 20 cr. Teodoru Pinteá 50 cr. Mitru Nanu 40 cr. Nic. Jucanu 30 cr. Ilie Aleteanu 50 cr. Vasiliu Romanu 1 fl. Georgiu Truti'a 1 fl. Georgiu Bradeanu 40 cr. Andreiu Preepu 14 cr. Vasiliu Bodea 1 fl. Ioanu Cusmanu 1 fl. Georgiu Pribescu 60 cr. Teodoru Dum'a 50 cr. Lenc'a Muscanu 40 cr. Georgiu Curticénu 1 fl. Georgiu Motiu 50 cr. Paraschevi'a Palincasiu 30 cr. Traianu Gligorescu 50 cr. Georgiu Bosniacu 30 cr. Georgiu Bogdanu 1 fl. Sav'a Drecinu 20 cr. Mari'a Marcutiú 40 cr. Mari'a Nig'a 20 cr. Flórea Bot'a 30 cr. An'a Marcu 10 cr. Nicolae Todoroviciu 1 fl. Georgiu Teorianu 2 fl. Nutiu Boitoru 1 fl. Georgiu Iuga 1 fl. Florianu Ursu 20 cr. Pavelu

Toder 50 cr. Dim. Floroiu 20 cr. Nic'a Ioanovu 20 cr. Teodoru Dodeanu 50 cr. Iov'a Milencovicu 1 fl. Irin'a Toth 20 cr, Elen'a Grozavu 45 cr. Petru Stoianu 50 cr. Vasiliu Papu 1 fl. Mitru Todorovicu 50 cr. Georgiu Nig'a 1 fl. Mari'a Pantea 50 cr. Elen'a Birisiu 1 fl. Ancea Raicu 50 cr. Ilie Crisianu 1 fl. Georgiu Secheresiu 50 cr. Petru Mocuti'a 1 fl. Arseniu Motiu 40 cr. Moise Ardelenu 1 fl. Iulian'a Pecicanu 50 cr. Mari'a Popovicu 20 cr. Persid'a Bot'a 20 cr. Mihaiu Truti'a 1 fl. Andreiu Precupu 50 cr. Achim Bot'a 50 cr. Ioanu Crisianu 50 cr, Ioanu Dusianu din Sigm.-haz 5 fl. Teodoru Mihalovicu oficialu 5 fl. Georgiu Palincasiu 1 fl. Moise Pecicanu 1 fl, Mitru Drecinu 1 fl. Georgiu Gaboru 1 fl. Alex'a Maceanu 50 cr. Mitru Ristinu 1 fl. Chirilu Haica 50 cr. Mihaiu Milencovicu 1 fl. Georgiu Ciobanu 50 cr. Mari'a Golomicu 1 fl. Dr. Atanasiu Siandoru profesor pens 6 fl. Ioanu Russu protopresv. 4 fl. Nic. Mani'a 50 cr. Georgiu Drecinu 1 fl. Ioanu Sielovanu 50 cr. Dem. Post'a 1 fl. Ilie Crisianu 1 fl. Nicolau Bozianu 40 cr. Sidoni'a Popovicu 1 fl. Per'a Stefanovu 40 cr. Vasiliu Marine'a 1 fl.

Din list'a V-a concrediuta Domniei Sale Georgiu si Mihaiu Macinicu, au incursu 29 fl. 50 cr. contribuiti de la: dlu Savu Macinicu cand. not. in Pecic'a rom. 1 fl. Georgiu Macinicu econ. in Aradu 2 fl. Avram Pecurariu 2 fl. Teodoru Macenu 1 fl. Ioanu Stan'a 50 cr. Const. Donu fauru 1 fl. Ioanu Macinicu comere. 1 fl. Georgiu Mare econ. 1 fl. Georgiu Dogariu propriet. 5 fl. Sav'a Mierl'a 50 cr. Nicolau Paulisianu 2 fl. Teodoru Maceanu 1 fl. Ioanu Nanu 1 fl. Georgiu Olteanu 1 fl. Nicolau Mihalescu 1 fl. Nicolau Suciu 1 fl. Treitler Antal 1 fl. Mitru Bodea 1 fl. ved. Flórea Sacsonu 1 fl. Teodoru Nanu 50 cr. Stef. Suciu 1 fl. Dem. Suciu 1 fl. Ioanu Milanoovicu 50 cr. Vasiliu Simonu 2 fl.

(Va urmá.)

EDICTU.

Anna Lesianu, soti'a legiuita alui *Iosifu Dioszegi* din Giula-magiara, carea parasindu-si barbatulu seu de 3 ani de dile fara a i-se sci ubicatiunea, conform decisului scaunului protopopesu alu Chisineului dtto 29. Octomvre 1884. Nr. 54. cu acést'a este avisata, ca in terminu de 6 luni, se se prezenteze inaintea acestui scaunu, unde barbatulu au intentatu contra ei procesu divortialu, cáci in casu de necompareare, se va decide caus'a si in absentia ei fara de nici o impedeare.

Din siedinti'a scaunului protopopesu alu Chisineului tienuta in Chitighazu la 29. Octomvre 1884.

Petru Churilesco, m. p.
protopresviteru.

CONCURSE.

Se escrie concursu pentru statiunea vacanta invetiatorésca din comun'a *Araneagu*, cu terminu de alegere pe Duminec'a dupa botezulu Domnului Isusu adeca : in *13. Ianuaru st. v. 1885.*

Emolumintele sunt :

- 1) In bani gat'a 120 fl. v. a.
- 2) Jumetate sesiune pamentu aratoriu de cl. III.
- 3) 12 orgii lemne, din care are a-se incaldi si scól'a.
- 4) Pentru scripturistica 5 fl. v. a.
- 5) Cuartiru si gradina de 800⁰□.

Recursele instruate cu testimoniu de calificatiune si din limb'a magiara sunt a-se adresá subscrisului comitetu parochialu si a-se trimite Domnului inspectoru de scóle Florianu Monti'a in Sicul'a, per B. Ineu, apoi in vre-o Dumineca ori serbatóre a-se presentá in Biserica pentru a-si aretá desteritateá in cantu si tipicu.

Araneagu, la 12. Decemvre 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : **Florianu Monti'a**, m. p. inspectoru.

Pentru intregirea postului vacantu de invetiatoriu la scól'a gr. or. rom. din *Harmadia*, in protop. Lugosiului; se escrie concursu pana in *30 Decemvre a. c. st. v.* cand va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 140 fl. salariu anualu, 20 meti de cucuruza in bómbe 8 stengeni de lemne, din cari are a-se incaldi si scól'a, 5 fl. pentru scripturistica, 5 fl. pentru conferintiele invetiatoresci, cotelu liberu liberu cu gradina de legami.

Recursele conformu stat. org. bis. a-se adresá catra Comitetulu parochialu gr. or. din *Harmadia* si a-se tramite Rev. Domnu Georgiu Pesteanu protopresviteru in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Dlu protop. si inspect. scolaru.

Pentru ocuparea postului de invetiátóre la scól'a de nou infintiatu in comun'a *Agrisiu*, protopresviteratulu Siriei (*Világos*) inspectoratulu Agrisiului, se escrie concursu pe langa emolumintele urmatóre :

1) Salariu anualu 350 fl. v. a. 2) Pentru cuartiru pana cand comun'a bisericeasca va fi in stare ca se dea cuartiru in natura 50 fl. v. a. 3) 20 metri cubici lemne in natura esclusivu numai pentru invetiátóre, au pretiulu loru conform preliminarului, 4) 10 fl. diurne pentru conferintie.

Recurentele au a-si subscrerne recursele loru adresate com. par. la inspectorele cercualu de scóle concerninte Florianu Monti'a in Sicul'a p. u. B. Jené pana in *30. Decemvre a. c. st. v.* in carea di se va tienea si alegerea.

Dela recurente se cere 1) Estrasulu de botezu, 2) Atestatu despre conduit'a de pana acu, 3) Testimoniu despre absolvirea preparandiei, 4) Testimoniu despre depunerea esamenului de calificare si a limb'ei magiare, ér déca au fostu invetiatorésa despre sporiulu reportatu de pana acu.

Preferintia vor avea care vor sci propune lucrulu de mana economicu-femeescu si gradinaritu atât in teorie cât si in pracsá.

Carea doresee a fi alésa are nainte de alegere pentru cunoseintia si darea de probe despre celea enumerate in acestu concursu a-se presentá in persóna.

Alés'a invetiatorésa va deveni intarita definitiv, numai dupa depunerea esamenului de vara dupa ce prin comisiunea esaminátóre va fi decretata de apta de carier'a sa de invetiátóre.

Datu in Agrisiu, la 2. Decemvre 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu inspectorulu **Florianu Monti'a**.

Din lipsa de recurenti se escrie a 3-a óra concursu pe postulu de capelanu de clas'a III-a pe langa neputinciosulu preotu Ioan Radulescu din comun'a *Dragsina*, protop. Jebelului cu terminu de alegere pe *23 Decemvre a. c. st. v.* cand se va tiené si alegerea.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt :
 a) $\frac{1}{3}$ parte din un'a sesiune paroch. comasata b) $\frac{1}{3}$ parte din tóte venetele stolare dela 112 familii c) $\frac{1}{3}$ parte din birulu paroch. si adeca : 84 case dau $\frac{1}{4}$ éra 20 de case dau câte 5 oche de bucate parte grâr, parte cucutuзу.

Doritorli de a competá la acestu postu au a-si trimite suplicele de concursu instruate conform stat. org. si regulamentului pentru parochii district. prot. Alesandru Ioanovicu in Jebelu pana la terminulu susindicatu.

In fine se obsérva, ca alesulu capelanu in intielesulu §. 4 p. 2 din regulamentulu pentru parochii dupa mórtea preotului urméza ca parochu fara a se mai face alta alegere.

Recurrentii sub durat'a concursului au a se presentá in st. bisericu din locu spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Dragsina in 25 Noemvre 1884.

Comitetulu parochinlu.

In contielegere cu Protopresviterulu tractualu.

Pentru statiunea vacanta de invetiatoriu din comun'a *Susani*, protopresviteratulu Buteniloru se eserie concursu cu terminu de alegere pre 27 Decemvre a. c. st. v. cand se va tiené si alegerea.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt :
 a) in bani 120 fl. v. a. si anume 80 fl. dela comuna, ér 40 ajutoriu dela venerabilulu consistoriu ; b) 6 cubule de bucate, jumetate grâr, jumetate cucuruзу ; c) dela 80 numere de case câte o itia de mazere ; d) 8 orgii de lemne, din cari se va incaldi si scól'a ; e) Pausialu pentru scripturistica 6 fl. ; pentru conferentie 6 fl. si cortelu liberu cu gradina de legume.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si substerne recursele lor adresate comitetului parochialu, prin dlu administratoru protopresviteralu alu Buteniloru Mihaiu Sturz'a in Seprós pana la terminulu indicatu mai sus, si a-se presentá in vre-o Dumineca, seau serbatóre in sant'a bisericu din *Susani* spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Susani in 6 Decemvre 1884.

Comitetulu parochialu.

Conform decisiunei consistoriale de datulu 29. Octomvre a. c. Nr. 1000 B., pentru indeplinirea parochiei vacante de class'a prima din comun'a bisericésca gr. or. *Giresiu*, protopresviteratulu Oradii-mari, se eserie concursu cu terminu de 30 de dile dela prim'a publicare.

Dotatiunea preotiesca se cuprinde in :

1. Sesiunea parochiala constatatória din 28 jugere catastrale.
2. Birulu preotiescu, dela cei cu pamentu câte 1 fl. éra dela dileri câte 50 cr. dela fie-care numeru de casa.
3. Stólele usnate si indicate in protocolulu comitetului parochialu dtto 22. Noemvre a. c. Nr. 4.
4. Cas'a parochiala cu intravilanu.

Recurintii vor avé recursele instruite cu documintele prescise pentru parochiele de class'a prima si adressate comitetului parochialu din *Giresiu*, — a le tramite administratorului protopopescu Tom'a Pacala in *Zsáka* p. u. Furta (*Biharmegye*), — avendu a se presentá in nu'a dumineca séu serbatória in S. bisericu spre a-si aretá desteritatea in cele bisericesci.

Se obsérva cá alegendu-lu pe timpulu dela 21. Septemvre 1884, pana in 21. Septemvre 1885, — conformu §-lui 8 din regulamentulu pentru parochii. — jumetate din venitul parochiei va avea se dee veduvei preotese.

Terminulu de alegere in sensulu Stat. org. se vá publicá cu 8 dile mai nainte in biseric'a din *Giresiu*, despre ce voru fi avisati si recurintii.

Giresiu, 22. Noemvre 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : **Toma Pacala**, m. p. administratoru protopopescu.

Amesuratu ordinatiunei consistoriale de datulu 29. Octomvre a. c. Nr. 1048. B., pentru deplinirea parochiei vacante — de class'a a dóu'a — nou organisate din *Suiugu-Iteu*, protopresviteratulu Oradii-mari, se eserie concursu cu terminu de 30 de dile dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt :

1. Cas'a parochiala cu dóne chilii, camera, grajdu de vite, gradina de legumi si dóne intravilane.
2. 49. jugere de pamentu comassatu — aratoriu si fenatiu.
3. Birulu dela 141 Nri de case, dela fie-care numeru 1 mesura de bucate $\frac{1}{2}$ grâr $\frac{1}{2}$ cucuruзу in grauntie.
4. Stólele indatinate ; — numerulu sufletelora e 550.
5. Dile de lucru : cu plugulu 35, éra cu manile 91.
6. 4 orgii de lemne.

Emolumintele de sub Nri 1—6, compute in bani, dau o suma numerica de 690 fl. v. a.

Recurrentii vor avea recursele instruite cu documintele prescise de Stat. org. si de §-lu 15. lit. b) din regulamentulu pentru parochii, adressate comitetului parochialu din *Suiugu-Iteu*, a-le tramite subscrisului administratoru protopresviteralu in *Zsáka* p. u. Furta ; — avendu pana la alegere a-se presentá in un'a dumineca ori serbatória in S. Biserica din *Suiugu*, spre a-si aretá desteritatea in cele bisericesci.

Terminulu de alegere se vá publicá cu 8 dile mai nainte in S. Biserica din *Suiugu*, despre ce voru fi avisati si recurintii.

Suiugu, 20. Noemvre v. 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : **Toma Pacala**, m. p. administratoru protopopescu.

Pe bas'a decisului Ven. Consist. alu Caransebesiului Nr. 691 B. pentru postulu de capelanu pe langa neptinciosulu parochu Ioachim Balanu, din *Sacosiu-ungurescu*, in protop. Lugosiului ; se eserie concursu, cu terminu pana la 16. Decemvre vechiu, cand va fi si alegerea.

Emolumintele sunt : 10 jugere pamentu aratoriu, dela o suta de case câte 15 oche cucuruзу in bómbe si a trei'a parte din stóla cadietória.

Recursele conform statut. org. bis. si Regulamentulu pentru parochii, a-se adresá catra comitetulu parochialu gr. or. din *Sacosiu-ungurescu* si a-se tramite Rev. D. George Pesteanu, protopresviteru in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protop. tractualu.